

ročník V.

středa 26. února 2025

foto: FB Harrachov

Milí přátelé!

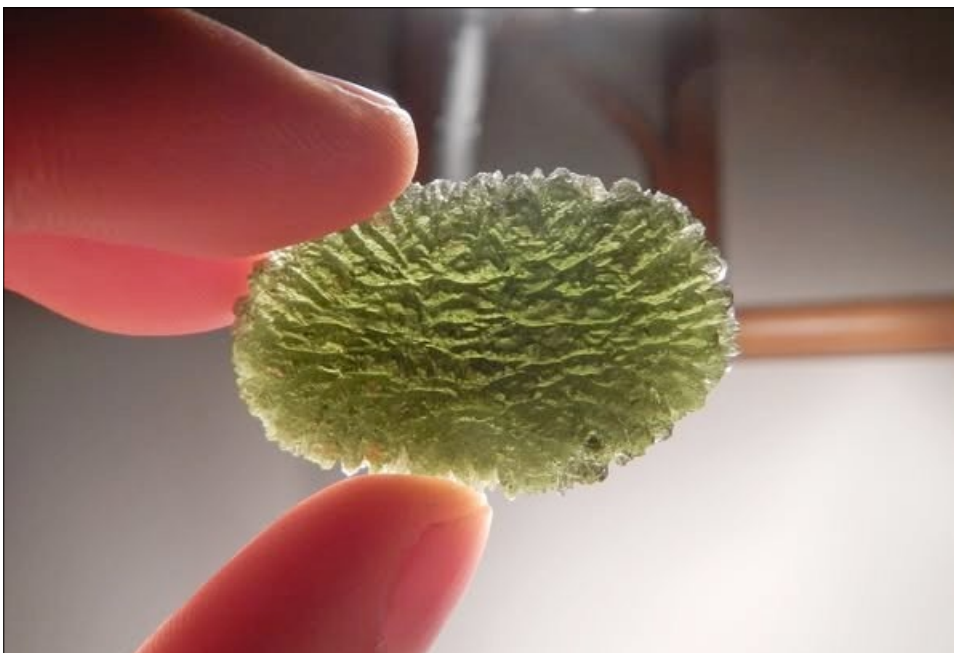
No, myslel jsem si, že srážka s asteroidem v roce 2032 vyřeší moje problémy s duchodem...

Jenže teď pravděpodobnost dopadu klesla z 3,1 % na 0,28 %.

Možná je to škoda. Že by ti naši světavládci začali se konečně zabývat něčím podstatným! 😊

„Drahý kámen“ vltavín**27. 2. v 17:00 v Přednáškovém sále muzea**

Vltavín patří do skupiny tektitů, přírodních skel, jejichž vznik je spojen s dopadem většího tělesa z vesmíru, které při nárazu na Zemi vymrští do vzduchu masu roztavených povrchových hornin. Oproti tektitům z různých oblastí po celém světě, vltavíny jsou většinou trávově zelené, průsvitné a vynikají výraznou skulptací. Znamená to, že vltavíny vznikaly jiným způsobem než ostatní tektity? Pochází z Měsíce nebo dokonce ze vzdálených prostor vesmíru? A proč jejich cena neustále roste? Odpovědi na tyto, ale i další otázky se dozvíte v přednášce Jana Bubala, kurátora mineralogických sbírek Muzea Českého ráje v Turnově.

≡ Krása příbramských minerálů

14. 1. – 13. 7. 2025 v Mineralogickém kabinetu Muzea Českého ráje

Kolekce příbramských minerálů ze sbírky MUDr. Jiřího Šolce

Jiří Šolc byl turnovský lékař, dokumentátor a konzervátor pro ochranu přírody v turnovském okrese. Byl nejen vášnivým obdivovatelem přírody a památek Českého ráje, ale také sběratelem a odborníkem v mineralogii. Několik let vedl oddělení mineralogie turnovského muzea, navrhl a instaloval zdejší první mineralogickou expozici. Za svého života shromáždil velkou sbírku především místních kamenů, jejíž část věnoval muzeu, kde vytvořila základ dnešní mineralogické sbírky. Další část, kterou dosud vlastnila rodina, se do muzea dostala v roce 2014. Její součástí byla také nemalá kolekce minerálů z příbramského rudního revíru, který je historicky největším ložiskem stříbra a olova v České republice. Soubor příbramských minerálů čítá téměř dvě stě vzorků převážně rudních minerálů, ale obsahuje také krásné drúzy krystalů kalcitu, křemene nebo barytu.

Bournonit, siderit, velikost srostlice krystalů do 1 cm

MUDr. Jiří Šolc

Jiří Šolc se narodil na samém konci 19. století v Turnově v rodině právníka a pozdějšího starosty města JUDr. Václava Šolce. V listopadu roku 1922 promoval na Lékařské fakultě Karlovy univerzity v oboru všeobecného lékařství a celý život pak pracoval jako praktický (obvodní) lékař. V roce 1926 se oženil s Marií, rozenou Harvanovou, turnovskou dětskou lékařkou, a narodili

Galenit, sfalerit, velikost krystalu galenitu do 1 cm

se jim dva synové. Starší Ivan byl vynikajícím fyzikem a astronomem a mladší Jiří se vydal v otcových šlépějích a stal se lékařem. Byl členem řady turnovských spolků a pracoval v mnoha oblastech společenského života, často nad rámec svých povinností a bez nároků na odměnu. V roce 1947 byl Jiří Šolc ministerstvem školství jmenován konzervátorem pro ochranu přírody v turnovském okrese. Jednalo se o čestnou a neplacenou funkci, ve které měl na starosti dozor nad stavem přírody a její ochranu. V roce 1955 se mu podařilo prosadit vyhlášení první chráněné krajinné oblasti v tehdejší Československu – vznikla CHKO Český ráj. Organizace měla více než 20 let jen jednoho zaměstnance – Jiřího Šolce.

Jiří Šolc

21. 4. 1899 – 20. 2. 1971

turnovský lékař,
dokumentátor,
konzervátor a sběratel

≡ Rok Jiřího Žáčka v městské knihovně

Rok 2025 je rokem řady významných výročí. Turnovská knihovna dovršila 205 let od svého založení. Uplynulo 240 let od narození zakladatele knihovny pátera Antonína Marka v roce 1785. Knihovnu podporuje řada osobností, které se ujaly role kmotrů. Mezi nimi je rovněž básník a spisovatel Jiří Žáček, který v tomto roce oslaví 80 narozeniny. Proto jsme se rozhodli, že rok 2025 bude v oblasti výchovy ke čtenářství, Rokem Jiřího Žáčka.

Jiří Žáček je nejen spisovatel a básník, ale také autor učebnic, sběratel a tvůrce aforismů. Jeho básně někdy mají velmi blízko k aforismům, vyznačují se lehkostí a smyslem pro humor a parodii. Patří nejen k nejčtenějším, ale také nejposlouchanějším současným českým básníkům. Z jeho básní vzniklo množství písniček, z nichž nejznámější a nejlepší jsou od Michala Prokopa, Karla Plíhala a Slávka Janouška.

Jiří Žáček je také autorem prvního polistopadového slabikáře pro děti. Málo se ví, že tento slabikář a další navazující tituly, Malý čtenář a Moje první čítanka byly vydány v roce 1994 v nakladatelství Alter, který založila paní učitelka a ředitelka základní školy v obci Všeň, paní Hana Staudková. Slabikář má krásné poetické texty Jiřího Žáčka. Texty jsou svižné, vtipné, děti snadno zaujmou, verše zaujímají téměř třetinu textu. Ilustrace Heleny Zmatlíkové jsou snadno pochopitelné. V dalších vydáních vychází slabikář již 30 let.

Úvodní kresba na obalu knihy od ilustrátorky Heleny Zmatlíkové se stala symbolem našich „pasovacích glejtů“ pro prvňáčky v rámci projektu Knížka pro prvňáčka Už jsem čtenář. Paní Zmatlíková nám udělila právo tuto kresbu používat. A Jiří Žáček pro prvňáčky napsal vzkaz do kroniky „Do Turnova, vždycky znova“. Řadu svých knih uvedl mezi čtenáře právě v naší knihovně, hodnotil naše poetické soutěže, zúčastňoval se pravidelně básnické přehlídky Poetika. S ilustrátorem a dalším kmotrem knihovny, ilustrátorem Jiřím Fixlem vytvořili a uvedli také v Turnově krásnou a dodnes velmi čtenou encyklopedii Žáčkova encyklopedie pro žáčky.

Jeho knihy ilustrovali přední další ilustrátoři jako Adolf Born, Karel Franta, Veronika Balcarová, Jitka Petrová a další. Jiří Žáček měl a má velmi vřelý vztah k malířům a ilustrátorům. Velmi si oblíbil Josefa Ladu. Proto vznikla kniha básní Jiřího Žáčka v doprovodu obrazů Josefa Lady, kterým dal promluvit ve svých verších. Tak jako slavní ilustrátoři knih Jiřího Žáčka se snažili vystihnout kouzlo jeho pohádek, humor jeho veršů, poezii jeho dětských knih a přidat k textu ještě něco, co tam patří, tak se Jiří Žáček snažil zachytit ve svých básních Ladovy obrazy.

V našem regionu jej pojilo přátelství s malířem Jaroslavem Klápštěm a Vladimírem Komárkem. Svědčí o tom Žáčkova báseň ke Komárkovým 60. narozeninám s grafikou Jaroslava Klápště. Mnoho dalších regionálních autorů, umělců a malířů potkal Jiří Žáček při pravidelných návštěvách festivalu Šrámkova Sobotka. V roce 1998 stál také u vzniku divadelního souboru gymnázia Turnov, které založil Petr Haken. Soubor se uvedl divadelní hrou Jiřího Žáčka „Ať žije Pepan“. V kronikách knihovny o tom máme také záznam. Mnoho stop nejen v našem městě, ale celém regionu má Jiří Žáček natrvalo. A tak si moc přejeme, aby se všechny naše záměry naplnily a pan Žáček společně se svými malými, většími i dospělými čtenáři oslavil své významné životní jubileum také u nás v Turnově.

/ Eva Kordová, Městská knihovna Antonína Marka Turnov; foto Robert Vano

⇒ **Od soboty 15. února 2025 si opět můžete nakoupit na oblíbených farmářských trzích na náměstí Českého ráje. Farmářské trhy se zatím rozbíhají v menším rozsahu, ale sortiment se bude rozšiřovat s postupující sezonou. Trhy budou po celou sezónu probíhat **každou sobotu od 7:30 do 12 hodin.****

⇒ **Turnovské kulturní tipy:**

pátek 28. února od 19.30 v divadle

Růžové svatby

Optimistická a vtipná hra o sesterství, stárnutí, naději a o neustálých důvodech, proč se smát.

Výstřední šedesátileté sestry neměly nikdy snadný vztah. Teď však musí spolupracovat při organizování svatby dcery jedné z nich, a přitom se vzájemně snášet. Zatímco optimistická Rose nemá ve svém věku problémy, bohatá Kathryn se potýká s posledním rozvodem. Uprostřed narůstajícího zmatku, mezi dorty a vínem a ve společnosti velmi atraktivního zahradníka o sobě ženy zjišťují překvapivé věci...

Hrají: Vilma Cibulková a Michaela Dolinová
Vstupné od 360 Kč

turnovsko

⇒ **Masopustní veselí na Dlaskově statku v Dolánkách**

V sobotu 22. února 2025 se na Dlaskově statku v Dolánkách uskutečnil tradiční masopust, který přilákal 1500 návštěvníků. Nádherné únorové slunečné počasí

jen podtrhlo slavnostní atmosféru a zábavu, kterou si všichni přítomní užívali. Na návštěvníky čekalo spoustu masek, které tvořily pestrý rej postav. Podávaly se lahodné zabíjačkové pochoutky, koblihy a jiné sladké dobroty.

Mezi nejzajímavější části programu patřila Masopustní dílna, ve které se tentokrát nevyráběly masopustní masky, ale lidový nástroj vozembouch, a prodejní výstava ručně vyráběných masopustních masek ze Zákup. Návštěvníci se tak mohli seznámit s tradičními maskami, které si mohli také zakoupit. Program začal v 11:30 vystoupením Folklorního souboru Šafrán a kapely Různá dobrá společnost. Po zahájení ve 12:00, kdy starosta města Tomáš Hocke symbolicky předal vládu nad vesnicí Laufrovi, už mohlo začít to opravdové masopustní veselí. Následovalo představení masopustních masek a soutěžní tanec masek a návštěvníků o Vrkoč.

K vrcholům dne patřil masopustní průvod, který se vydal doláněckým údolím, a také několik masopustních her a taškařic, jako „Falešná nevěsta“ a „Polapená nevěra“, které sehráli herci Městského divadla Mladá Boleslav spolu s námi muzejníky. Závěr masopustního dne v Dolánkách patřil „Souboji Masopusta s Půstem“ a „Pochování basy“.

Za fotodokumentaci akce děkujeme Pavlu Charouskovi. (MČRT)

LESTKOV – A dobrá zpráva z Lestkova:

OKRAŠLOVACÍ SPOLEK V ROVENSKU P. TR.,
BOBŘÍCI A MĚSTO ROVENSKO P. TR.

vás srdečně zvou na

ROVENSKÝ MASOPUST

sobota 1.3.2025

SRAZ MASEK 14.30 HOD NA TÝNĚ

Masopustní veselí bude pokračovat v sále
radnice s kapelou **MASOPUSTNÍ ÚTERÝ**.

**SOUTEŽE PRO DĚTI. TRADIČNÍ MASOPUSTNÍ SVATBA.
BOHATÉ OBČERSTVENÍ. SLOSOVÁNÍ O CENY.**

☞ Jak chutnalo pivo před 400 lety?

Před dobou pokročilých technologií bývalo pivo provoněné kouřem a takto se stále vaří v německém Bamberku, což je Mekka pro milovníky starých piv. Tam se k novému pivu s vůní starých časů inspirovali kamarádi z Lomnice nad Popelkou.

Už od roku 1462 se v Lomnici nad Popelkou prokazatelně vařilo pivo. Na tuto tradici, která byla na 60 let přerušena, navázala v roce 2019 parta místních kamarádů a od té doby vaří nejen pro tradiční piva, ale i různé experimenty. Tím nejnovějším je Popelka, pivo z dávných kouřem provoněných časů, kdy se slad spíš udil než sušil.

Nové lomnické pivo Popelka má svoje kořeny v Německu a v dávné historii. „Máme rádi město Bamberk, kde jsou tato nakuřovaná piva populární a my tam rádi jezdíme,“ říká ředitel Řemeslného pivovaru Lomnice nad Popelkou Jan Pazderský. Na pivu se podílí také sládek Miroslav Vaníček a sládek Václav Omáčka z pivovaru Černý potok.

Do nakuřovaného piva se používají speciální slady. Jsou nakuřované na bukovém dřevě. Takhle se pivo vařilo před staletími, než přišly modernější metody sušení. „Někdy kolem roku 1818 byly vynalezeny bubnové sušičky, ale předtím se všechny slady na výrobu piva sušily na dřevě, takže všechny chutnaly nakouřeně. A ta míra nakouření se samozřejmě lišila,“ vysvětlil Miroslav Vaníček.

Pivovarníci v Lomnici nad Popelkou si rádi hrají a rádi zkouší a experimentují. Nové pivo obvykle ochutnávají hosté 310 let starého hostince Na Ploužnici na úpatí vrchu Tábor.

(Jaroslav Hoření, ČRo Liberec)

▬ **Město Lomnice nad Popelkou uzavřelo smlouvu o dílo s restaurátorem Radomilem Šolcem z Prahy. Předmětem smlouvy je obnova Svobodovy hrobky na hřbitově v Lomnici nad Popelkou. Zahájení prací započne 15.dubna, restaurátorské práce mají být hotovy do 30. září 2025 Celková cena díla činí 387 200,- korun s daní.**

Restaurátor Šolc pochází z rodiny spolumajitele známé prvorepublikové stavební firmy Králíček – Šolc Radomila Šolce.

Foto z roku 2017

semily

/// Cenu města Semily za rok 2024 převzali v sobotu 15. února u příležitosti konání 16. ročníku Plesu města Semily v Kulturním centru GOLF z rukou starostky města Leny Mlejnkové a místostarostů Tomáše Sábla a Davida Pražáka paní Eva Šírová a pan Ladislav Vacátko.

Eva Šírová převzala ocenění za dlouholetou organizaci a podporu kulturních a společenských akcí v Semilech, Ladislav Vacátko obdržel Cenu města za mimořádný přínos cestovnímu ruchu a prezentaci města a našeho regionu.

Eva Šírová

Před téměř dvaceti lety stála Eva Šírová u zrodu občanského sdružení Cervus semilensis (dnes z.s.) a za 20 let působení v něm spolupořádala mnoho úspěšných akcí pro širokou veřejnost. Jmenujme např. Kyselo v Semilech, setkání Parohatých měst, Semilský cvrnk, Staročeskou pouť, Masopust, Stromy republiky, Vzpomínkové setkání u příležitosti 17. listopadu a mnoho dalších. Za tyto aktivity obdržela v roce 2019 ocenění Křesadlo, které již od roku 2001 uděluje Centrum pro dobrovolnictví HESTIA dobrovolníkům za jejich dlouhodobou práci ve prospěch druhých.

Do dobrovolnických aktivit se díky jejímu přístupu s nadšením zapojují i žáci školy, v níž paní Eva Šírová dlouhá léta pracuje. Naposledy spojili své síly při organizaci benefičního koncertu na podporu jedné z jesenických škol postižených loňskými povodněmi, který uspořádala Základní škola I. Olbrachta v Semilech v prosinci 2024.

Ladislav Vacátko

Ladislava Vacátka provázela silueta trafostanice z roku 1946 na vršku mezi osadou Janeček a Spálovem v podstatě celý život. Když trafostanice před několika lety dosloužila svému účelu a stala se z pohledu energetiků zbytečnou, byla určena k demolici. Tehdy se Ladislav Vacátko a jeho syn Vojtěch rozhodli stavbu zachovat i pro další generace. Než se však ze staré trafačky stala rozhledna, trvalo to zhruba deset let. Panu Ladislavovi se synem Vojtěchem pomáhala nejen rodina, ale i sousedé a přátelé. Bývalou trafostanicí společně s pozemky koupili a při zachování původního rázu přebudovali na vyhlídku, z níž můžete dohlédnout třeba na Maloskalsko, Frýdštejn, Ještěd, Černou Studnici a její hřeben, Jizerské hory a západní Krkonoše, ale také na Benecko a Černou horu. Rozhledna pojmenovaná Vyhlídka na Janečku je celoročně volně přístupná, mini galerie a mini muzeum se stálou expozicí o historii osad Spálov a Janeček jen příležitostně.

Zleva: místostarostové Tomáš Sábl a David Pražák, ocenění Eva Šírová a Ladislav Vacátko společně s Vojtěchem Vacátkem a starostka města Semily Lena Mlejnková.
Foto: Roman Fries

≡ **Ve čtvrtek 27. února v 15 hodin se v semilském muzeu uskuteční slavnostní vyhodnocení výtvarné soutěže Divoká příroda, která byla inspirována probíhající stejnojmennou fotografickou výstavou semilského fotografa Richarda Stehlíka. Ve výtvarné soutěži se sešlo na dvě stě dětských prací ve dvou kategoriích a všechny obrázky budou vystaveny ve výstavních prostorech.**

Z nich odborná porota vybere šest nejzajímavějších prací, které získají ocenění. Ceny předají ředitel semilského muzea Miroslav Šnaiberk a autor fotografií Richard Stehlík. Slavnostní předání navíc okoření flétnové vystoupení dětí ze ZUŠ Semily. Rád bych vás také upozornil, že výstavu fotografií jsme prodloužili do 4. května.

(Miroslav Šnaiberk, ředitel muzea)

semilsko

≡ **Vysoké nad Jizerou žije divadlem. Už po čtyři století**

Dvě stě patnáct. Přesně tolik obcí se nalézají na území Libereckého kraje. Řada z nich se může pochlubit zajímavou minulostí, významnými rodáky a také přitažlivými turistickými cíli.

Vysoké nad Jizerou leží severozápadně od Jilemnice, zhruba na poloviční cestě ve směru na Tanvald. Toto malé horské městečko se nachází na jižním výběžku Jizerských hor v nadmořské výšce 703 metry. Vysocký hřeben, kde město leží, je na západě ohraničen údolím Kamenice, na východě a jihu údolím Jizery, za kterým se již zvolna vypínají Krkonoše.

„Vysoké nad Jizerou je spojeno s významným jménem Československa, a sice s Karlem Kramářem. Také kultura tu má své pevné místo, a to až do současnosti. Místní divadelní spolek Krakonoš svou pověstí dalece přesahuje hranice města,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Podle pověsti založil městečko Vysoké a nedaleký hrad Nístějku uhlíř Havlas Pavlata, který dovedl ochočeného medvěda na pražský dvůr a panovník jej za to odměnil krajinou nad Jizerou. Uhlíř je také zobrazen na městském znaku, který byl městu přidělen roku 1592.

Jako město je Vysoké poprvé zmiňováno v konfirmačních knihách pražské arcidiecéze roku 1354. Založeno bylo patrně Valdštejny a posléze se stalo hospodářským centrem panství Nístějského. Poloha města na návrší nad Jizerou, kterým vedly obchodní cesty, bylo výhodné pro založení farní vsi a později města.

Poměrně značná vzdálenost od dalších správních center způsobila, že Vysocko žilo dlouho vlastním, značně nezávislým způsobem života. Nejstarší památkou je socha Madony z 1. poloviny 14. století v kostele sv. Kateřiny. Dochovaly se také barokní sochy sv. Josefa, sv. Máří Magdaleny, sv. Jana Nepomuckého, sv. Ludmily a několik dřevěných roubených chalup. V městském parku, založeném

kdysi okrašlovacím spolkem, stojí socha Karla Havlíčka Borovského a pomníčky Viktora Dyka a Antonína Sovy. Na náměstí byl znovu postaven morový sloup.

Ve Vysokém působí divadelní spolek Krakonoš. Město se může pochlubit nejstarší tradicí ochotnického divadla v republice; bez větších přestávek se hraje již od roku 1786. Každý rok se koná divadelní přehlídka venkovských souborů Krakonošův divadelní podzim. Za návštěvu stojí rovněž Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí.

Významní rodáci Vysokého nad Jizerou

Dr. Karel Kramář (1860 až 1937)

Významný politik, vlastenec a první předseda vlády Československé republiky. Za 1.sv. války navázal styk se zahraničním odbojem vedeným T.G. Masarykem a propagoval myšlenku na samostatnost českých zemí. Proto byl spolu s A. Rašínem a V. Červenkou odsouzen na doživotí. Po amnestii v roce 1917 se vrátil do Prahy a v říjnu 1918 stál v čele první československé vlády, aby pak vyhlásil Československou republiku jako samostatný stát.

Dr. Vincenc Kramář (1877 až 1960)

Výtvarný kritik, teoretik a historik výtvarného umění. Studoval na Akademii výtvarných umění, Univerzitě Karlově v Praze a ve Vídni u Fr. Wickhoffa a A. Riedla. Zajímal se o nové proudy v současném umění, v centru jeho pozornosti byl Pablo Picasso. V roce 1921 vyšla jeho obsáhlá studie Kubismus. Jako dlouholetý ředitel Obrazárny se staral o doplňování sbírek a zaváděl nové metody restaurátorské práce.

Ing. Zdeněk Rón (1889 až 1948)

Výrazný spisovatel – prozaik, básník a autor divadelních a rozhlasových her. Pocházel z rodiny vysockého truhláře a písmáka Františka Róna. Během 2. světové války se podílel na krajových vlastivědných pořadech pražského rozhlasu.

/ Jan Mikulička, LK; foto LK a Krkonoše.eu

≡ Z historie Železného Brodu – Marie Fabiánová

Matematicka, pedagožka, sufražetka a železnobrodská rodačka Marie Fabiánová byla druhou promovanou doktorkou na Filosofické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity a jednou z prvních Češek, které dosáhly vysokoškolského vzdělání.

Narodila se 11. února 1872 v Železném Brodě (čp. 55) jako dcera Václava Fabiána, vrchního inženýra Rakouské severozápadní dráhy, a Juliény, roz. Haklové. Marie měla dva sourozence, sestru Juliánu (*1870) a bratra Václava (*1877). V době jejího narození začala výstavba železniční tratě Železný Brod–Tanvald (1872–1875), na jejímž budování se její otec podílel. Avšak při sčítání lidu v roce 1880 již Fabiánovi ve městě nebydleli. V roce 1887 žili v Holohlavech u Smiřic. V roce 1888 se rodina přestěhovala do Prahy.

Marie Fabiánová zažila úplné počátky studia žen, když v roce 1890 nastoupila do 1. ročníku nově otevřeného soukromého dívčího gymnázia Minerva v Praze. Po jeho absolvování (1895) začala studovat matematiku na Filozofické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze u profesora Františka Josefa Studničky, významného českého matematika a popularizátora přírodních věd.

V habsburské monarchii bylo uzákoněno řádné studium žen na filozofických fakultách až v roce 1897. Do té doby Marie Fabiánová studovala jako hospitantka, což znamenalo, že mohla navštěvovat přednášky jen se souhlasem vyučujícího a neměla žádný právní nárok skládat zkoušky.

Absolvovala též státní zkoušky pro kandidáty učitelství na středních školách a od září 1900 vyučovala matematiku v soukromé střední dívčí škole spolku Minerva.

Marie odpromovala 13. listopadu 1901 prací z analytické matematiky jako druhá doktorka filozofie po Marii Baborové, která získala doktorský titul ze zoologie o půl roku dříve. Paní Helena Směříčková, ve sborníku ke 100. výročí založení prvního dívčího gymnázia popisuje promoci slečny Fabiánové takto: „Tenkrát tam byly snad všechny žákyně Minervy, protože promovala jejich profesorka matematiky Marie Fabiánová. Uvedla se výbornou disertační prací a vyvrátila předsudek, že ženy pokulhávají za muži v matematických oborech. Opět se sešlo mnoho profesorů, hodnostářů i spisovatelek na této promoci. Veliký dojem učinilo vystoupení promotora profesora Františka Studničky. Všichni cítili, že slavným aktem korunuje řečník své vlastní vítězství upřímně, dávné snahy o studijní právo žen.“

Její promoci se také věnovaly Ženské listy: „...Žačky „Minervy“ zbožňují slečnu Fabiánovou nejen z vděčnosti za to, že výkladem důmyslně propracovaným a schopnostem jejich pečlivě přizpůsobeným usnadňuje jim těžké studium matematiky, ale i ze srdečného obdivu pro laskavou, skromnou její povahu a milé, taktní jednání, které jí činí vzorem ušlechtilé, vzdělané dívky; kéž jen všemi žačkami jejími jest následován!...“

Na gymnáziu Minerva učila mimo matematiky také fyziku a němčinu. Toto gymnázium bylo v roce 1917 přejmenováno po své zakladatelce na dívčí reálné gymnázium „Krásnohorská“. V roce 1923 došlo k jeho rozdělení, část vyučujících a žáků se oddělila a dala vzniknout nové škole s názvem Druhé české dívčí reálné městské gymnasium s novým sídlem na Starém Městě, v Dušní ulici čp. 19. Jeho ředitelkou se stala právě Marie Fabiánová. Funkci vykonávala až do svého penzionování roku 1929.

Od studentských let byla aktivní členkou Jednoty českých (československých) matematiků a fyziků, vědecky se však matematice nevěnovala. Dále působila ve Spolku akademicky vzdělaných žen či spolku Minerva. V té době bylo učitelské povolání spojeno s příslibem celibátu (zrušeno zákonem až v roce 1919), proto zůstala svobodná a žila spolu se svou sestrou Julianou, také učitelkou.

Marie Fabiánová zemřela 7. dubna 1943 po delší nemoci ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze ve věku 71 let.

/ David Řeřicha, pracovník muzea, *Železnobrodský zpravodaj*

jičínsko

JIČÍN – Město Jičín vypsal veřejnou zakázku na Odpočinkovou zónu Cidlina. Hledá se firma, která vybuduje největší park v Jičíně, podél toku řeky Cidliny. S předpokládanou cenou ve výši 120 milionů korun půjde o jednu z největších investičních akcí města v současnosti. Rozsáhlá plocha mezi čtvrtí Nové Město a říčním tokem nabídne volnočasové prvky pro všechny skupiny obyvatel.

jablonec

≡ Neznámá historie města – 2. díl

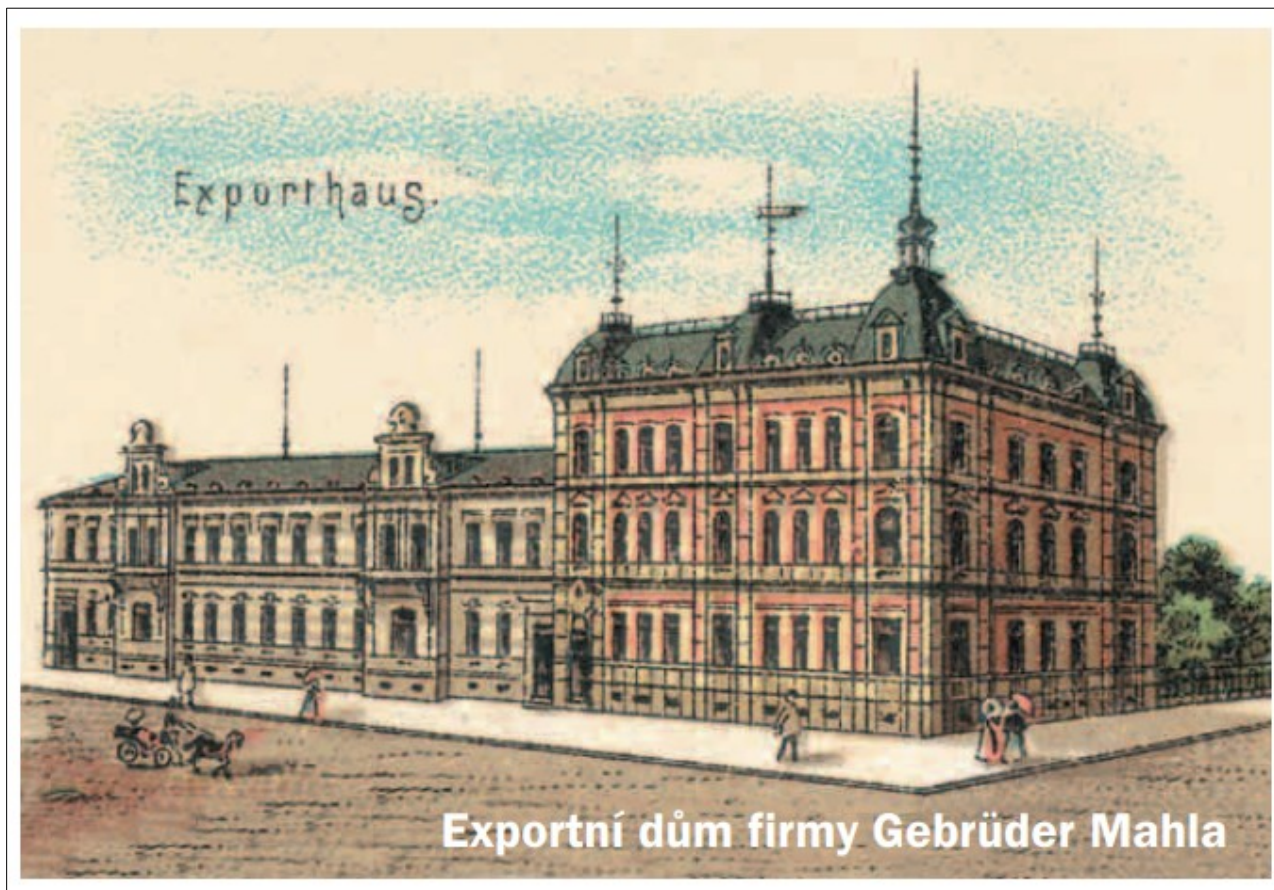
Historie Jablonce nad Nisou je bohatá na příběhy, které mnohým z nás zůstávají utajeny. V této rubrice vám každý měsíc přiblížíme osudy osobností, které formovaly podobu města.

Rodina Jakoba Mahly

Kdo měl ve druhé polovině 19. století štěstí a dostatek obchodního talentu, mohl v krátké době pohádkově zbohatnout. V jablonecké „Rakouské Kalifornii“ hledaly své štěstí zavedené obchodní společnosti i jejich bývalí zaměstnanci. Zkušenosti získané při práci obchodních cestujících po Indii se rozhodli zúročit i bratři Jakob a Heinrich Mahlovi. Krátce poté, co založili vlastní exportní firmu Gebrüder Mahla, byli s vývozem skleněné bižuterie a krystalerie natolik úspěšní, že si na náměstí Goetheplatz (dnes Dr. Farského) zřídili velký exportní dům (dnes největší jablonecké bižuterní centrum provozované Svazem výrobců

skla a bižuterie). Později rozjeli i výrobu knoflíků, černé bižuterie, sponek, banglí ad. Se skleněnými knoflíky, vyráběnými ve vlastních smržovských továrnách, se bratři Mahlovi vypracovali mezi největší producenty a obchodníky tohoto zboží na světě. V dobách prosperity dávala jejich firma práci více než pěti stovkám zaměstnanců. Oba bratři se veřejně angažovali. Jakob Mahla byl společensky nejvýraznějším jabloneckým občanem své doby a jeho význam dalece převyšoval i regionální horizont.

Seznam spolků, komisí, výborů a organizací (jabloneckých, říšských i zahraničních), kterým předsedal nebo byl jejich členem, by vydal na samostatný článek. Byl rovněž velkým filantropem, takže i výčet obdarovaných organizací, spolků a jednotlivců by byl velmi dlouhý. Za své skutky obdržel řadu významných rytířských řádů. Zásadní význam měl pro jablonecký Evangelický sbor, v jehož čele stál jako kurátor presbyteria deset let. Zasloužil se např. o zvětšení a modernizaci evangelického kostela a rovněž přispěl na jeho vybavení. Jako spolumajitel jabloneckých elektráren se navíc zavázal dodávat do něj čtvrt století elektřinu zdarma. Na Evangelický sbor myslel také ve své závěti, stejně jako na své zaměstnance a řadu spolků a institucí.

Zemřel v roce 1918. Na rozdíl od většiny ostatních občanů té doby se nechal zpopelnit. Jeho urna byla uložena do rodinné hrobky, která dosud stojí na hlavním jabloneckém hřbitově (sektor J, č. 59).

/ Milan Bajer, na základě článků a knih Petra Nového

liberec

≡ Muzeum v Liberci láká na fotografie Wurbse, místní špičku meziválečného období

Snímky Jizerských hor, Ještědu, obcí z Frýdlantska i Liberce nebo Jablonce jsou nyní vystavené v malém sále Severočeského muzea v Liberci. Bezmála 300 fotografií je z let 1921 až 1945. Spojuje je to, že jejich autorem je téměř zapomenutý frýdlantský fotograf a nakladatel Gottfried Josef Wurbs, od jehož smrti letos uplyne 55 let. Jeho tvorba představuje to nejlepší z meziválečné fotografie na Frýdlantsku i Liberecku. „Myslím si, že toho měl v záběru hodně. Kromě klasického fotografování krajin a různých portrétů a věcí na objednávku dělal i věci vydavatelské,“ kurátorka výstavy Anna uvedla Dařbujanová.

Wurbs se narodil 20. září 1894 v Terezíně a do Frýdlantu přesídlil po první světové válce. "V roce 1919 se oženil s dcerou jednoho z fotografů ve Frýdlantě a díky tomu mohl následně rozjet svoji zářnou fotografickou kariéru," uvedla kurátorka. Wurbs se označila za česko - německého autora. "Teprve po letech 1938, 1939 se vyprofiloval spíš jako německý autor," dodala. To mělo za následek, že byl po druhé světové válce odsunutý z Frýdlantu do Německa. Zemřel v městečku Lindau 16. srpna 1970.

Za svého působení ve Frýdlantu Wurbs hojně vydával pohlednice, nástěnné kalendáře a obrazové knihy. Kromě měst, venkova a lidové architektury zachycoval také přírodu – dochovaly se série snímků stromů a rostlin, lesních zákoutí, svitu slunečních paprsků nebo horských mokřadů. Na výstavě jsou i snímky Jizerských hor s mlhami nebo v zimě. „S takovými vymrzlými ledy na stromech. To si člověk úplně představuje, že tam je a prožívá ten okamžik s tím fotografem, který šel ulovit skvělý zážitek a ten záběr,“ řekla kurátorka.

Jedna část výstavy je věnovaná i Liberci. "Máme tady samozřejmě takové fenomény nebo hlavní věci, které návštěvníci objevovali nebo obdivovali ve 30. letech. To znamená architektonické památky, takové ty klasické od radnice, zámku po různé

kostely. A samozřejmě druhá polovina 20. let a první polovina 30. byla i v tako-vém duchu nové architektury, což je tady zpodobněno třeba palácem Dunaj, kavárnou Nisa a podobně. A nechybí ani fenomén Ještěd. Ten nesměl chybět v portfoliu žádného dobového fotografa,“ uvedla Dařbujanová.

Výstava nazvaná Gottfried Josef Wurbs (1894–1970): Světlem a stínem / Licht und Schatten bude mít vernisáž ve středu večer a potrvá do 1. června. V jejím průběhu vyjde i stejnojmenná kniha v česko-německé mutaci. Pro výstavu muzeum připravilo výběr z kolekce zhruba 1500 fotografií, které získalo do svého vlastnictví od soukromého sběratele. „Je to dvougenerační sbírka. Začal s tím sběratelův otec, který byl současník Gottfrieda Wurbsa,“

≡ Do Liberce se vrátí socha z místní slavné výstavy v roce 1969

Do Liberce se letos po více než půlstoletí dočasně vrátí umělecké dílo Mezník od sochaře, medailéra a restaurátora Jiřího Seiferta. Bylo součástí ojedinělého libereckého sochařského projektu Socha a město z roku 1969. Město 2,5 metru vysokou pískovcovou sochu nazývanou také Morový sloup získá na 20 let formou výpůjčky od krajské galerie v Chebu. První rok bude stát Mezník v Liberci před radnicí a poté na náměstí náměstí Českých bratří, kde byl i před 56 lety během sochařského sympozia, uvedl náměstek primátora Ivan Langr.

„Rád bych tím ukázal jednu z možných cest k oslavě 60. výročí sympozia v roce 2029, tedy zkusit shromáždit alespoň částečnou kolekci tehdy vystavených soch mimořádných autorů, jimiž byli třeba Olbram Zoubek nebo Aleš Veselý,“ dodal Langr.

V roce 1969 se sochařského projektu účastnilo 30 českých autorů, kteří svá díla měli rozmístěná po Liberci. Některá ve stotisícovém městě zůstala trvale. Mezi ně patří 12 mramorových kamenů v kruhu od Josefa Klimeše, jež jsou v parku nad zámekem, pískovcový objekt „Po válce“ od Slavoje Nejdla umístěný v sousedním parku Clam-Gallasů nebo Motýlí křídla od Jiřího Nováka a Brána snů od Evy Kmentové v zahradě restaurace u křižovatky Masarykovy a Vítězné ulice zvané Zlatý kříž.

O dočasné získání Seifertova díla podle náměstka usilovali i kvůli tomu, jak významnou roli měl v minulosti v Liberci společně se svoji manželkou Hanou. „V 50. a 60. letech dělali báječné věci v Oblastní galerii, které paní Hana tehdy ředitelovala, než byli oba v roce 1970 nastupující normalizační komunistickou mocí odklizení na vedlejší kolej,“ řekl Langr.

Socha od Seiferta, který zemřel před 26 lety, bude v Liberci znovu vystavena od letošního léta. Ještě před tím čeká Mezník restaurování, náklady by podle náměstka neměly přesáhnout 100 tisíc korun.

Seiferta v Liberci aktuálně připomíná i jiné dílo. V 80. letech minulého století vytvořil památník architekta Adolfa Loose, který před pěti lety liberecká univerzita navrátila do Voroněžské ulice. Obnova památníku si vyžádala zhruba 1,4 milionu korun.

(Náš REGION)

≡ Březnová výstava na kraji představí díla dvou fotografů: Vága a Jansy

Fotografie Rudolfa Vága a Břetislava Jansy představí březnová výstava na krajském úřadě. Vernisáž se koná **v pondělí 3. března** v 16 hodin. Výstava je přístupná o pondělcích a středách od 8.00 do 17.30, v úterky a čtvrtky od 8 do 16 a o pátcích od 8 do 15 hodin. Potrvá do 28. března.

Břetislav Jansa v dětství rád maloval, ale později se začal více věnovat fotografování. Absolvoval Lidovou konzervatoř, v oboru výtvarná fotografie, a v roce 1982 kursy výuky fotografických technik v Hradci Králové. S příchodem demokracie se koncem roku 1990 fotografií začal živit. Převážně se zaměřením na fotografování šperků, uměleckých předmětů a reklamní fotografii obecně. Od roku 1981 je členem SČF a od roku 2007 členem ČFFU. Je dlouholetým členem odborné rady pro obor amatérské fotografie při NIPOS-ARTAMA. Několik let vyučoval fotografii na SUPŠ a VOŠ v Turnově. Je dlouholetým předsedou Fotoklubu Safír Turnov a od roku 2000 Sdružení fotografů Euroregionu Nisa. Mnoho let organizoval fotografické zájezdy do NP Evropy.

**RUDOLF
VÁGO
&
BŘETISLAV
JANSA**

FOTOGRAFIE

**VÝSTAVNÍ SÍŇ VESTIBULU
KRAJSKÉHO ÚŘADU LIBERECKÉHO KRAJE,
U JEZU 642/2a, LIBEREC**

3. 3. 2025 – 28. 3. 2025
VERNISÁŽ V PONDĚLÍ
3. 3. 2025 16:00

**VÝSTAVU LZE NAVŠTÍVIT
V PRACOVNÍ DNY 8:00 – 16:00
PONDĚLÍ A STŘEDA DO 17:30,
PÁTEK DO 15:00**

Hlavní vchod do budovy krajského úřadu je pro výstavbu náplavky uzavřen. Vstup do budovy je možný bočním vchodem "C" dosažitelném od Domu kultury, nebo od nákupního centra FORUM

Liberecký kraj

Ve své volné tvorbě se vyhýbá klasické pohlednicové fotografii. Před digitální dobou vyhledával náměty, které se daly upravit černobílými a barevnými analogovými procesy. Doposud se snaží realitu převádět v pocity a iluze vyjadřované tvary a barvami. Výsledky pak tiskne i na plátna. Inspirací mu jsou nejen skály Českého ráje ale i vzdálené kraje, kde hledá vhodné motivy. Další objevování neznámého mu umožňuje mikroskop.

Rudolf Vágo absolvoval středoškolské studium a v roce 1970 promoval na pedagogické fakultě Univerzity J. E. Purkyně. Fotografovat začal zhruba ve svých 14 letech. Na katedře pedagogiky byl pomocná vědecká síla v oboru fotografie. Díky na tu dobu poměrně dobrému vybavení fotokomory a slušné osvětlovací techniky se mohl věnovat portrétu. Začal s reportáží, fotografoval fakultní orchestr a pěvecký sbor. O prázdninách si přivydělával fotografováním školních tříd a fotografováním na tehdejších pionýrských táborech.

V roce 1967 se stal členem Svazu československých fotografů. Po roce 1989 ještě krátkou dobu měl kinofilmový Nikon a zhruba v roce 2000 začal poznávat digitální techniku. Zúčastňuje se různých fotoexpedicí, jezdí za fotografií krajiny v Evropě. Tříkrát fotografoval architekturu a street v New Yorku. Po obesílání soutěží v zahraničí v letech 2021-2024 byly jeho snímky vystaveny v mnoha fotogaleriích velkých měst: Limasol, Philadelphia, Melbourne, Barcelona, Bogota, Budapest, Berlín, San Diego, Chicago, Hanoi, Stockholm, London, Johannesburg, Bangkok, Manila, Mexico City, New Delhi, New York. Nyní se věnuje kreativní fotografii, má rád minimalismus a B&W. Je členem ČSF, České federace fotografického umění a turnovské fotoskupiny Safír.

/Jan Mikulička, LK

mladá boleslav

/// **Vážení a milí divadelní přátelé,**

rádi bychom Vás pozvali na naši nejnovější komedii kanadského dramatika Normy Foster - SEX NA VLNÁCH, kterou jsme uvedli v premiéře v pátek 21. února na velké scéně.

Autor Norm Foster původně hru psal pro tři herce a dvě herečky, které se v průběhu jednotlivých scének převlékají. Režisér Petr Mikeska se rozhodl jít proti zavedené praxi a do patnácti rolí obsadil téměř všechny členy mladoboleslavského souboru. Byl to dobrý tah a v této vtípně vystavěné mozaice vztahů a epizod se všichni herci našli, hrají s nepřehlédnutelnou chutí a nabízejí divákům parádní podívanou.

Komedie o tom, že ztratit se dá nejen v nočním velkoměstě, ale také v mezilidských vztazích.

Hrají: P. Prokeš, K. Frydecká, R. Teprt, D. Mišák, S. Hanzl Milková, M. Hrubý, I. Theimer, O. Lechnýř j. h., M. Jirounková, M. Ligač, V. Bajerová, P. Bucháček, R. Madeja, L. Matoušková a E. Reiterová.

Komedii Sex na vlnách můžete navštívit v těchto termínech:

čtvrtek 27. února - SEX NA VLNÁCH v 18:00

pátek 7. března - SEX NA VLNÁCH v 19:00

/ Těšíme se na viděnou v MDMB.

≡ Museum Kampa představuje legendárního kreslíře Pavla Reisenauera

Museum Kampa v Praze vystavuje do 1. června tvorbu výtvarníka Pavla Reisenauera. Věnovalo mu dvě patra Sovových mlýnů, vedle známějších ilustrací pro týdeník Respekt dostala velký prostor i jeho nepříliš známá volná tvorba. Výstavu muzeum domluvilo ještě za života umělce, který zemřel před rokem ve věku 62 let.

Reisenauer se věnoval kresbě, malbě, kresbě a také fotografii. Vytvořil rovněž soubor velkoformátových grafik, kreslil komiksy a ilustrace pro Lidové noviny a pro knižní nakladatele. Bez jeho leckdy sžíravých kreseb a provokativních

karikatur dlouho nebylo možné spatřit obálku týdeníku Respekt, ať v novinové nebo časopisecké podobě.

Své obrazy a malby Reisenauer nikdy moc nevystavoval. S výstavou v Museu Kampa souhlasil po naléhání svého přítele Petra Bielického, který se s historičkou umění Alenou Pomajzlovou ujal role kurátora. Autor sám váhal. „Dal najevo, že si není úplně jist, jestli je to tak dobré,“ řekl Bielický, přesvědčený jako iniciátor výstavy o výjimečnosti Reisenauerovy tvorby.

V Museu Kampa zaujmou monochromaticky laděné malé formáty s karikaturními a satirickými prvky. A také knižní práce. Reisenauer nejprve ilustroval texty Petra Placáka, například jeho prózu Medorek. Spolupracoval s nakladatelstvím Divus, ve kterém v roce 1995 vydal komiks Smrt po životě.

Nakladatelství zapůjčilo jeho grafiky a tisky.

V každém vystaveném díle je přítomný humor, svérázný pohled. „I u obrázků, které vypadají, že jsou velmi vážné, vždycky najdete nějaký posun, vtip, ironii

nebo satiru. Nejsou to ale vtipy, je to jeho interpretace, jíž upozorňoval na věci, které si myslíme, ale neříkáme je,“ řekla Pomajzlová.

Týdeník Respekt k výstavě připravil Reisenauerovu monografii, podle šéfredaktora Erika Taberyho mnohem obsáhlejší, než by byl katalog. Kniha obsahuje průřez obálkami týdeníku mezi lety 1991 do 2024, ale i vystavené Reisenauerovy obrazy, kresby a fotografie. „Doprovodné texty popisují jeho začátky v před-revolučním undergroundu i zákulisí vzniku obálek Respektu. Je to zatím nejucelenější pohled na Pavlovu tvorbu,“ přiblížil Tabery.

Dříve než začal pracovat pro Respekt, byl Reisenauer topičem a nočním hlídačem. Do Respektu nastoupil hned na počátku časopisu v roce 1990. Nejdříve pomáhal s grafickou úpravou, nedlouho poté začal připravovat titulní strany. V roce 2008 za své kresby dostal novinářskou cenu Karla Havlíčka Borovského.

≡ Karel Hohl / sorry

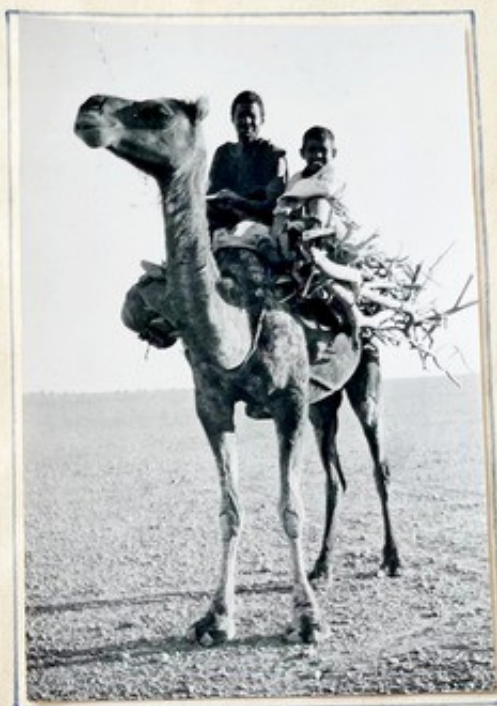

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače
RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

u letiště

Marrakèch.

19/9.

1939.

brap.
Vrecl.

Carablanka

Maroc

22/8. Karablanka. Četina je vlak do 5 hod. odpol. Ráno se muštila v
 Tanta, Krbaike a Kolumale. Korovin - Koluj's Klara, čití, malá -
 Proclaire. Na střed no dráhu jideme dráhou juba lodi. Po obidi -
 (kouravy) jde s Krbai: a Kolumale no poděšak - pepervint - arab -
 čerst, jidly je dráhu. Pivně se porovnatí malá Proclaire. Najed -
 -e lary. Malinine řámpai - v hodo veslu.

Oujda

Maroc

celni brouce

23/8. Ráno v 6 hod. Oujdi. Vyjetí ráno vlak (i druly) i p Tanta a
 Hodunale vinn fr. voj. jidaci. Sl. jme tidy de puvista, hodo jme byl -
 hody by Bata (p. jira - 20 diti). Sotat jme henni jidaci
 - jidat i kuci. Park - Arab, oukhu - k. h. d. odpol. Zat -
 e jidat jidaci Tanta: Hodunale se muštil. (muštil do hody - muštil -
 jiti!) Pak jme paxe byl. v. l. h. i. j. jidaci a pyrat. do
 Palij. Ato jme maloval. jaci paravadu v pta. Turéme. Flostine
 černoš, araby etc. Pivně - Abdis - Blida. "Après - - -

24/8. Madide

Blida

Algerie

Sithain's hamařad. Solale, Holiehem, Kragiun etc.
 Na letišti autobazeni. Ulytovaní se pát. perguty. Mallem
 jme pstratit pcedav kusek - ja by jme velle puvista. Klusi jme
 vy'letit s opřívim fotoč. je tam plus řámpai a pa'ubrovj'
 kraj. Kivir se sport. jidat. # Ak. novich, nev. diler. Pabba #

25/8. Ráno na letišti. Klusi jme - libaji'. Vyplent. let. pámanj. Sad
 aintamu u st. haini a pahoune pa rajnik paxe an. fjidume do Marabiere
 Kise a dopiji řámpaňške' a Marrahiere. jme v jidale pperovint
 Steva dobra. Ráno na letišti. bluci - Kiceport.

26/8. Ráno na letišti. Vyjei bouika Poian' fodrim' jubo -
 mas - take' nřevinai'. Sopotidne jme řpalu Mra'ha. Doty odpol -
 ledue škola - paprve'. Blidu - minto fod horam 1500 - Pivně
 Ljhona. Kivir dopis do Pivně Pivně haini. 'Protiktořit
 'blad' jme vidav jal se vede paxim a pda paxevant. houna -
 ny etc. u jme jme opatiat. Sad to ale v. elus puvista troat
 jidat. dleutis. Jmes dopis kalinic'.

Après Tri: ... .. f attends. - - -

Afrique | BLIDA | Algérie

27/9 Sen. Lambert. Kadhoe a o Spirebour a o roatit p. M. U. Slodan
Jauouche hantouere la n. h. dopis p. l. Kabinon: ryuithlen. Rains p. h. o. l. a.
- p. m. i. i. d. a. l. e. t. i. m. n. i. e. p. o. r. b. o. d. u. m. t. o. d. e. j. i. t. i. d. o. c. i. n. l. u. (n. a. t. i. m. l. p. e), p. o. m. i.
n. e. d. i. p. e. h. o. r. i. n. n. a. i. t. h. o. b. u. d. e. n. e. h. a. i. d. r. u. e. . . . p. m. l. o. l. u. m. i. l. p. a. r. e. p. r. e. t. e. m. u. l. t. i. t. e. m.
shupny podant. # Hodza o Parizi #. (v. i. c. h. ? - F. o. r. m. a. n. ? ! E. v. r. o. p. a.)

28/9 Etto jako p. v. i. a. r. u. . . . P. e. r. s. i. m. i. s. m. u. s. o. b. l. e. d. u. i. d. i. p. l. o. m. i. n. i. t. e. . . .
S. e. n. a. t. e. j. e. , p. i. F. r. a. n. c. i. e. p. e. m. e. n. i. t. i. v. i. j. p. o. s. t. i. n. o. u. t. . . . V. i. d. i. n. p. a. a. n. g. l. i. c. h. o. d. i. p. l. o. m. i. t. e.
l. a. p. r. e. s. i. n. a. i. p. a. d. o. m. o. t. a. p. a. M. . . . S. n. a. d. p. e. t. o. n. i. c. h. e. m. o. s. t. o. i. . . . J. e. n. j. e. f. o. t. i. c. h. e.
f. o. h. r. a. i. r. a. t. i. n. e. v. a. l. i. e. ! Z. i. b. r. a. b. u. d. e. j. i. c. h. l. i. d. h. a. . . .

28/9 Rains p. i. l. i. d. h. a. p. i. d. b. a. n. g. a. r. e. m. a. f. o. d. v. a. l. a. o. d. m. a. j. o. r. e.
S. i. h. l. p. t. r. e. s. o. r. i. v. a. # P. e. r. s. i. m. i. s. m. u. s. p. e. r. t. i. d. o. p. o. s. t. i. m. i. s. m. u. s.
p. e. r. p. o. r. b. o. d. u. m. t. p. o. m. a. v. r. a. t. e. d. e. m. u. j. i. t. i. d. o. c. i. n. l. u. a. s. l. u. d. o. p. e. o. i. c. i. n. t. i. . . .

30/9 S. e. n. a. t. u. m. p. e. p. e. r. y. . . . M. e. h. u. e. m. o. d. m. o. j. i. o. s. a. d. y.
S. e. n. a. t. e. M. i. n. e. l. a. p. l. u. s. h. e. m. . . . S. t. i. p. u. l. l. a. s. i. e. m. . . .
n. a. t. h. a. v. e. d. e. d. ! N. a. h. i. v. i. p. e. d. i. f. e. n. p. M. e. h. u. e. m. a. p. F. a. n. t. a. . . .
e. j. i. d. e. , a. i. n. i. t. i. p. e. d. i. l. i. . . . V. i. e. n. r. e. p. a. r. i. s. m. o. d. B. l. i. d. y. . . .
l. e. t. i. n. t. i. , a. l. e. p. e. l. i. t. a. l. o. p. e. = . . . p. i. l. y. n. t. i. . . . N. o. v. a. f. a. j. f. h. a. r. ? . . .
P. o. r. o. m. e. t. a. o. B. l. i. d. i. : . . . N. a. t. i. o. n. a. l. e. m. e. t. i. s. , . . .
n. e. v. o. d. e. m. m. o. u. m. a. i. n. p. a. 100 p. e. . . . h. a. m. i. s. a. i. . . .
d. i. a. n. d. o. p. e. p. e. r. , p. a. n. o. c. a. 60-80 x . . .
s. i. t. h. a. . . . d. o. b. N. a. p. o. l. i. . . . t. a. p. i. h. e. m. o. s. m. i. . . .
o. s. t. a. t. h. a. m. a. n. o. d. y. . . . N. i. d. h. e. m. a. (p. a. j. m. a. v. a.) . . .
a. r. a. b. o. s. h. a. i. c. h. o. r. t. = p. e. m. i. m. i. t. i. t. e. h. o. h. a. t. o. t. i. p. o. t. r. a. v. i. m.

1/10 Medite. # K. v. a. l. e. p. e. f. o. h. r. a. i. r. a. t. i. a. n. i. b. u. d. e. . . .
s. i. . . . N. o. v. i. n. y. p. i. p. a. n. i. j. v. e. j. i. m. i. m. i. p. a. f. o. h. r. a. i. . . .
u. j. e. n. d. o. s. i. d. o. l. i. o. p. i. c. . . . P. o. d. i. v. a. i. n. p. e. t. a. m. a. n. i. . . .
u. r. t. e. m. A. d. a. m. e. m. d. e. # C. e. a. n. o. = B. e. r. l. i. n. e. # P. a. r. i. z. a. . . .
o. o. p. o. n. l. i. t. a. l. i. ! P. r. o. j. e. k. u. i. n. e. e. s. t. a. t. . . . H. o. s. s. e. o. s. t. i. e . . .
i. n. a. d. o. l. e. f. r. a. n. c. o. f. i. l. i. h. e. ! . . . C. h. a. n. d. e. l. l. e . . .
V. e. t. r. u. b. a. a. o. p. i. t. y. " K. a. v. a. l. " . . .

Rains paprvi letalaca P-25. . . . L. i. t. a. i. . . .

• l. e. d. u. i. n. e. m. i. j. a. d. p. u. a. t. . . . J. e. n. h. e. d. y. l. y. l. e. j. l. e. p. i. m. a. s. i. n. y. ! P. 25 j. u. r. h. a. n.
j. a. h. o. p. a. r. e. A. 211. . . . D. o. p. i. s. y. d. o. S. i. n. j. a. n. (l. i. p. r. o. f. a. n. o. u. c. h. e. a.) . . .
p. o. v. y. e. v. i. k. u. r. a. j. i. t. i. d. o. F. r. a. n. c. i. e. n. a. z. e. p. B. r. a. n. t. e. . . .
j. e. n. . . . P. a. h. s. p. r. e. h. y. , t. i. t. o. m. i. k. a. f. o. d. . . .
u. i. r. i. d. o. L. o. u. i. s. i. e. . . . H. i. t. l. e. r. a. b. d. i. k. u. j. e. ? . . .
u. i. r. i. p. t. u. r. i. l. i. m. u. a. l. i. c. h. o. C. i. s. o. s. l. o. v. e. n. s. h. a. ? . . .

BLIDA

3/10

Kaio na letit, pitbal jru. Kridlovij dev. Raminarum
a kraj fleu o - Batang - kulan a Kuly - hpt - Zbanime jruu tabi'ly.

4/10

Utan' na P25, M230 [Samostalni Potera] dny' na Morav.
Pravi halhot, jousich et c. Tiv, Maibe - phoprimel, karante -
Lil. Jomdrai... - Spris ...

5/10

Kivra byla zedepasiva pulava a jruem' iz amudj u Francii.
Kaio na letit: T jru' brouka a diat. [Samostalni na Morav 239] Kivra
a fante a duf. Mubies na aperitivum. Stal' jruitel' koltam. Jru' Sadi
vridim' Utaji' dize jak omi. Kibee, tuelu'ka Lilai' je jru' lylo jru'ie
no' a doridil jru' Savidil' Lepri' - au' u Angliani.

6/10

Kaio na letit. Mil' jruu Utati' st. haibe Kimpot. jru'ly ale
selopny'. Dortal jru' jru'harani' jru'iu od attacki - ho - 50. hti jru'
haideho. [Utai' samostalni Kimpota.] # Hitler jru' t' jru'
jru' jru'it'ul'ho. Polubryj, pi' jru' jru'it'ul'ho jru'iu bude jru' jru'
Sopio od jru'. Borums kielu. An' budeme miti jru'ie jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho

7/10

Zdal' je jru' divny' jru': Polhauerin amudlo diti a Ma byla
jru' jru'it'ul'ho jru'iu jru' jru'it'ul'ho z Francie!! Jru' jru' jru' jru'
jru'. Sopio Borums kielu # Benu' a Parisi'. # Kivra u biografi
na "Frankuikimori" (ptraim' pitomost!!) S Filipem a Egoneu.

8/10

NEDE'LE.

Caropiz jru'iu jru'it'ul'ho Hitleris jru'it'ul'ho. Mau
k di' jru'iu na 500.000 jru' is. voj'ku jru'it'ul'ho bude jru'it'ul'ho is. amudla +
700 letul. Politika' jru'iu jru' jru'it'ul'ho dobra' # Odpoledne u Bledi
jru' jru'it'ul'ho kielu jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho arrariva. Studij: led' jru'it'ul'ho
Francie. Hraj' jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho - je jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho.

9/10

Bray bude jru'it'ul'ho is. plada. Jru'it'ul'ho ilenovi: Benu'-jru'it'ul'ho
Oruskij - palhauin, Oustrata - jru'it'ul'ho, Jru'it'ul'ho - valka, jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho
zare jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho. Enad ul'is Benu'? Ah' Kivra jru'it'ul'ho
je jru'it'ul'ho a Francie jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho, co' jru'it'ul'ho
trvale kielu jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho. Kivra dany' jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho
a Francie. # Ofidiny' dopis od Borums kielu.

10/10

V jru'it'ul'ho kielu dilai' jru'it'ul'ho. V jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho
jru'it'ul'ho. vch' jru'it'ul'ho od jru'it'ul'ho (trochu silne' od jru'it'ul'ho). Kivra
jru'it'ul'ho (it. Prikoda - corrie). # Daladivova rci: neprijatel' jru'it'ul'ho
jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho Kivra. Pokrajni' je na valce.
Jru'it'ul'ho jru'it'ul'ho na kury. Zda' seto trvale dobre' jru'it'ul'ho. Benu' a
Parisi' je is. holoni. #

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj